



TILSYNSRAPPORT

BARNEHAGEMYNDIGHETENS BEHANDLING AV SØKNADER OM DISPENSASJON FRA UTDANNINGSKRAVET FOR STYRER OG PEDAGOGISK LEDER

OSLO KOMMUNE BYDEL GRORUD
2017



Innholdsfortegnelse:

1. Sammendrag	3
1.1 Tema og formål.....	3
1.2 Gjennomføring.....	3
1.3 Avdekkede brudd på regelverket	3
1.4 Status på rapporten og veien videre	4
2. Om tilsynet med bydel Grorud.....	5
2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet	5
2.2 Tema for tilsynet.....	5
2.3 Om gjennomføringen av tilsynet	6
3.1 Rettslige krav	8
3.2 Fylkesmannens undersøkelser.....	10
3.3 Fylkesmannens vurderinger	10
3.4 Fylkesmannens konklusjon:.....	18
3. Krav etter forvaltningsretten	19
4.1 Rettslige krav	19
4.2 Fylkesmannens undersøkelser.....	20
4.3 Fylkesmannens vurderinger	21
4.4 Fylkesmannens konklusjon	22
4. Frist for retting av regelverksbrudd	23



1. Sammendrag

1.1 Tema og formål

Tema for tilsynet er barnehagemyndighetens behandling av dispensasjoner etter barnehageloven § 17 tredje ledd og § 18 tredje ledd, samt forskrift 16. desember 2005 om midlertidig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder. Videre om barnehagemyndighetens saksbehandling av søknader om dispensasjon fra utdanningskravet, er i samsvar med forvaltningsloven.

Rapporten omhandler regelverksbrudd som er avdekket under tilsynet, og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som barnehagemyndighet.

Det overordnede målet med våre tilsyn er å bidra til at barn får et godt barnehagetilbud både med tanke på omfang og kvalitet. Fylkesmannen jobber ut ifra det utgangspunkt at dagens barnehagelov er med å sikre dette. Den ønskede effekten av tilsyn er derfor at regelverket skal oppfylles i praksis (regelverksetterlevelse) – hver dag – på barnehageområdet.

Tilsyn med kommunens praktisering av dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder, skal sikre at kommunen som barnehagemyndighet, herunder vedtaksmyndighet, etterlever bestemte lovkrav knyttet til dette tema. Gjennom kontroll med kommunens behandling av de rettslige kravene, skal eventuell lovstridig praksis avdekkes.

Tilsynet er verdifullt når det på en effektiv måte fører til at regelverket følges i sektoren. I tillegg skal tilsynet bidra til å øke kommunenes evne til å tolke og etterleve regelverket uten direkte påvirkning fra oss, og generelt fremme kunnskap om regelverket hos ulike grupper i og utenfor sektoren.

1.2 Gjennomføring

Tilsynet ble åpnet gjennom brev 24. mars 2017. Fylkesmannens vurderinger og konklusjoner i denne rapporten er basert utelukkende på skriftlig dokumentasjon.

Forhåndsvarsel og foreløpig rapport ble sendt kommunen 17. august 2017. Bydel Grorud fikk frist til uttale seg om innholdet i den foreløpige rapporten innen 4. september 2017. De søkte om utsatt frist til 18. september 2017 og dette ble innvilget.

Fylkesmannen har innen ny frist mottatt tilbakemelding fra bydel Grorud. Bydelen har oversendt en redegjørelse for hvordan regelverksbruddene skal rettes opp.

1.3 Avdekkede brudd på regelverket

Følgende pålegg er aktuelle å vedta etter utløpet av rettefrist i endelig tilsynsrapport:



1. Oslo kommune bydel Grorud skal fatte vedtak om midlertidig dispensasjon for pedagogiske ledere i henhold til de krav som følger av barnehageloven §§ 17 og 18 med tilhørende forskrift.

Pålegget innebærer at:

- a) Barnehagemyndigheten skal påse at stilling det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst
- b) Barnehagemyndigheten skal undersøke at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere til stillingen det søkes dispensasjon
- c) Barnehagemyndigheten skal vurdere om barnehageeier har gjort en reell innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen
- d) Barnehagemyndigheten skal vektlegge hensynet bak hovedregelen om utdanningskravet ved behandling av dispensasjonssøknader
- e) Barnehagemyndigheten skal stille relevante vilkår ved innvilgelse av dispensasjoner
- f) Barnehagemyndigheten skal fatte vedtak om dispensasjon som gjelder frem i tid

2. Oslo kommune bydel Grorud skal behandle enkeltvedtak etter barnehageloven § 17 tredje ledd og § 18 tredje ledd i samsvar med de krav som følger av forvaltningsloven.

Pålegget innebærer at:

- a) Barnehagemyndigheten skal begrunne sine vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet i tråd med forvaltningsloven §§ 24 og 25
- b) Barnehagemyndighetens vedtak må inneholde informasjon om adgangen til å se sakens dokumenter.

1.4 Status på rapporten og veien videre

Oslo kommune bydel Grorud har frist til 20. november 2017 for å gi tilbakemelding til Fylkesmannen om at de ulovlige forholdene som er konstatert i denne rapporten er rettet, jf. kapittel 5. Kommunen skal da erklære at regelverksbruddet er rettet og kort gjøre rede for hvordan dette er gjort.



2. Om tilsynet med bydel Grorud

2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet

Fylkesmannen fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet jf. barnehageloven § 9 andre ledd. Fylkesmannens tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet er lovlighetstilsyn jf. kommuneloven § 60 b.

Av Utdanningsdirektoratets instruks til fylkesmannen for 2017 fremgår det at fylkesmannen skal føre tilsyn med barnehageloven med tilhørende forskrifter etter gjeldende metodehåndbok, retningslinjer og omfangskrav.

Tilsyn og veiledning er embetets hovedoppgaver innenfor barnehageområdet. Disse virkemidlene skal samlet sett være med på å øke kvaliteten, kompetansen og regelverksetterlevelsen i barnehagene. Det er store lokale variasjoner i tilbudet som gis i barnehagen. Fylkesmannen skal derfor arbeide for at barn gis et likeverdig tilbud.

Tema i dette tilsynet inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet i 2017. Valg av Oslo kommune bydel Grorud som tilsynsobjekt er gjort ut i fra en risikovurdering. Statistikk fra BASIL over andel styrere og pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon er høyere i bydel Grorud, enn både gjennomsnittet i Oslo kommune og i landet for øvrig.

Fylkesmannens tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet er offentlig myndighetsutøvelse og skjer i samsvar med forvaltningsrettens regler for dette. Tilsynet skal være preget av åpenhet, likebehandling, etterprøvbarhet og effektivitet.

I de tilfeller Fylkesmannen konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som regelverksbrudd, uavhengig av om det er forvaltningsloven, barnehageloven eller forskrifter fastsatt i medhold av denne, som er brutt.

2.2 Tema for tilsynet

Temaet er valgt fordi personalets kompetanse er den viktigste kvalitetsfaktoren i barnehagen. Pedagogen har et helhetlig ansvar for planlegging og vurdering, daglig omsorg for det enkelte barnet, for utviklingen av det sosiale miljøet og læringsmiljø i barnegruppen og for samarbeidet med barnets foresatte. Pedagogen har også et veiledningsansvar for det øvrige personalet samt medansvar for utviklingen av barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens samarbeid med andre tjenester.

Vårt tilsyn med behandlingen av dispensasjoner fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder skal sikre at kommunen som barnehagemyndighet, etterlever bestemte lovkrav knyttet til dette temaet. Gjennom kontroll av saksbehandlingen skal eventuell praksis som ikke er i tråd med regelverket, avdekkes.



2.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Kommunen er blitt pålagt å legge frem dokumentasjon for Fylkesmannen med hjemmel i kommuneloven § 60 c.

Fylkesmannens vurderinger og konklusjoner er basert på skriftlig dokumentasjon innhentet fra bydel Grorud, som grunnlag for å vurdere om barnehagemyndigheten oppfyller lovkravene som gjelder for tilsynets tema.

Dokumenter og svar på spørsmål innhentet ved varsel om tilsyn inngår i dokumentasjonsgrunnlaget for vårt tilsyn.

Opplysninger innhentet ved varsel om tilsyn:

Dokumenter:

1. Bydelens organisasjonskart
2. Oversikt over organiseringen på barnehageområdet (barnehagemyndigheten)
3. Barnehagemyndighetens årsrapport på barnehageområdet 2016
4. Bydelens skriftlige rutiner for behandling av dispensasjonssøknader etter forskrift om midlertidig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder
5. Mal/skjema for dispensasjonssøknad
6. Annen skriftlig informasjon fra bydelen til barnehager vedrørende søknad om dispensasjon, for eksempel veiledningsskriv eller lignende
7. Bydelens to siste enkeltvedtak om dispensasjon fra utdanningskravet i kommunale barnehager med tilhørende dokumentasjon, vedlegg, søknad m.m. (Søknaden kan enten være innvilget eller avslått)
8. Bydelens to siste enkeltvedtak om dispensasjon fra utdanningskravet i private barnehager med tilhørende dokumentasjon, vedlegg, søknad m.m. (Søknaden kan enten være innvilget eller avslått)
9. Bydelens enkeltvedtak om dispensasjon fra utdanningskravet gjeldende for barnehageåret 2016/17 i Ammerudlia og Rødtvet barnehager med tilhørende dokumentasjon, vedlegg, søknad m.m. (Søknaden kan enten være innvilget eller avslått)

Spørsmål:

10. Hvordan sikrer bydelen at barnehager oppfyller barnehagelovens utdanningskrav for styrer og pedagogisk leder?
11. Hvordan vurderer bydelen barnehageeiers reelle innsats for å skaffe kvalifisert personale?
12. Hvordan vurderer bydelen de reelle kvalifikasjonene til den det søkes dispensasjon for?
13. På hvilken måte vurderer bydelen om det skal stilles relevante vilkår ved innvilgelse av dispensasjoner?
14. For hvor lenge innvilges det midlertidige dispensasjoner?



15. Dersom bydelen har nattåpne barnehager, vurderer og godkjenner bydelen bemanningsplanen og den enkelte ansettelse? Beskriv i så fall hvordan dette gjøres.



3.1 Rettslige krav

Barnehageloven § 17:

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som barnehagelærer eller annen høyskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse.

Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir nærmere forskrifter om dispensasjon fra utdanningskravet og om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet.

Barnehageloven § 18:

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer.

Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon, om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Departementet gir utfyllende forskrifter om pedagogisk bemanning.

Barnehageloven stiller krav om at daglig leder har utdanning som barnehagelærer eller annen høyskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse, jf. barnehageloven § 17. Pedagogisk leder må ha utdanning som barnehagelærer eller annen treårig utdanning på høyskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk, jf. barnehageloven § 18.

Nyere kunnskap om barndommens betydning som grunnlag for livslang læring, barns rettigheter i henhold til FNs barnekonvensjon og foreldregruppens forventninger tilsier at det må stilles store krav til barnehagepersonalets kompetanse. Utdanningskravet i barnehageloven er gitt for å sikre at personalet har nødvendig kompetanse for å drive barnehagen til beste for barn og foreldre, i tråd med føringer i lov og rammeplan. Personalets kvalifikasjoner er av vesentlig betydning for kvaliteten på tilbudet til barna, samarbeidet med foreldrene og andre samarbeidspartnere, og for barnehagens



mulighet for å arbeide systematisk med utvikling av barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Departementet har påpekt at det i visse situasjoner kan være behov for å gi dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder, jf. merknader til § 17 tredje ledd og § 18 tredje ledd. Kommunen er derfor gitt hjemmel til å kunne dispensere fra utdanningskravet. Dispensasjonen gis i de tilfeller og for den periode som er absolutt nødvendig. Adgangen til å få dispensasjon vil variere over tid ut fra tilgjengeligheten på pedagoger i arbeidsmarkedet. Nærmere regler om dispensasjon er gitt i forskrift om midlertidig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder. Forskriften er gitt med hjemmel i barnehageloven §§ 17 fjerde ledd og 18 fjerde ledd.

Forskrift om midlertidig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder lyder bl.a.:

§ 1 Midlertidig dispensasjon

Kommunen kan, etter søknad fra barnehagens eier, innvilge midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder for inntil ett år av gangen etter at stillingen har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifisert søker.

Etter en samlet vurdering av den reelle kompetansen hos den det søkes dispensasjon for, kan kommunen stille relevante vilkår ved innvilgelse av dispensasjonen.

Dispensasjonen som gis er knyttet til den personen det søkes dispensasjon for og til en konkret stilling i en konkret barnehage.

Nærmere om midlertidig dispensasjon

Dispensasjonsbestemmelsene om midlertidig dispensasjon er en "kan-regel" som gir barnehagemyndigheten mulighet til å innvilge dispensasjonssøknaden, men som også gir barnehagemyndigheten mulighet til å avslå. Barnehagemyndighetens vedtak om å avslå eller innvilge en søknad om dispensasjon fra en barnehageeier, kan klages inn for fylkesmannen.

Hensynet bak hovedregelen om pedagogisk utdanning skal legges til grunn ved behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet. Det vil si at øvrig pedagogisk kompetanse i barnehagen må vurderes ved søknad om dispensasjon fra utdanningskravet.

Det er en forutsetning at stillingen har vært offentlig utlyst og at det er gjort en reell innsats for å skaffe kvalifisert søker til stillingen. Med begrepet "kvalifisert søker" menes søker som oppfyller utdanningskravet for stillingen som styrer eller pedagogisk leder. En dispensasjon skal være knyttet til den personen det søkes for og til en konkret stilling i en konkret barnehage. Det er av den grunn ikke adgang til å «ta med seg» en dispensasjon fra én barnehage til en annen. Det skal foretas en vurdering av den reelle kompetansen til den det søkes dispensasjon for, og det kan stilles vilkår ved



dispensasjon. Hva slags vilkår som eventuelt stilles, vil være avhengig av den reelle kompetansen vedkommende har og på hvilken måte barnehagemyndigheten finner det nødvendig å sikre at vedkommende blir i stand til å fylle stillingen. Det kan for eksempel stilles krav om at den som får dispensasjon mottar veiledning fra barnehagelærer.

3.2 Fylkesmannens undersøkelser

Fylkesmannen har fått tilsendt kopi av bydelens vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogiske ledere med vedlegg, jf. rapportens punkt 1.3 *Om gjennomføringen av tilsynet*.

Fylkesmannen har vurdert bydelens dokumentasjon knyttet til saksbehandling ved søknader om dispensasjoner fra utdanningskrav opp mot regelverket.

Videre har vi hentet statistikk fra BASIL over andel styrere og pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet i bydel Grorud. Utviklingen er ustabil. Andel styrere og pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon har gått ned fra 24,4 % i 2011 til 13,2 % i 2016. Samtidig ser vi at utviklingen de seneste årene går i negativ retning, fordi antall dispensasjoner i 2016 har økt fra år 2014 da andelen var nede i 7,6 %. Andelen styrere og pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon i 2016 er høyere enn både gjennomsnittet for Oslo kommune som var 7,6 % og landet for øvrig som var på 4 %. Det var på bakgrunn av statistikk fra BASIL, vi anmodet om kommunens enkeltvedtak om dispensasjon fra utdanningskravet gjeldende for barnehageåret 2016/17 i barnehagene Ammerudlia og Rødtvet, med tilhørende dokumentasjon.

Samlet utgjør den ovennevnte skriftlige dokumentasjonen grunnlaget for våre undersøkelser.

3.3 Fylkesmannens vurderinger

I dette kapitlet har Fylkesmannen vurdert barnehagemyndighetens etterlevelse av bestemte lovkrav i barnehageloven om dispensasjon for pedagogisk leder.

Det er utformet kontrollspørsmål på bakgrunn av de rettslige kravene knyttet til midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet. Dersom vi konkluderer med at barnehagemyndigheten ikke oppfyller kravene som ligger i det enkelte spørsmål, er konklusjonen at barnehagemyndigheten ikke gjør vurderinger og fatter vedtak om dispensasjon i tråd med de krav som følger av barnehageloven med tilhørende forskrift, jf. barnehageloven §§ 17 og 18.



1. Påser barnehagemyndigheten at det er eier som fremmer søknad om dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder?

Det følger av forskriften § 1 at det er eier som er gitt ansvar for å fremme søknad om dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder. Dette er i tråd med barnehageloven § 7 som stadfester barnehageeiers ansvar for å drive virksomheten i samsvar med regelverket. Eier har ansvar for at virksomheten følger de krav barnehageloven stiller.

Bydel Grorud har eget skjema for søknad om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet til pedagogisk leder/styrer. Her er det barnehageeier som skal signere. For de kommunale barnehagene kan barnehagemyndigheten innvilge dispensasjon etter søknad fra seksjonsleder for barnehager. Det fremgår av bydelens prosedyre for behandling av dispensasjonssøknader fra utdanningskravet.

Fylkesmannen har fått oversendt kopi av fem søknader, en fra privat barnehage og fire fra kommunale barnehager. I søknaden fra den private barnehagen er det styrer som har signert på vegne av eier. Vi legger til grunn at styrer er delegert dette ansvaret. I de kommunale er det seksjonsleder for barnehager som har signert på vegne av eier.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud påser at det er eier som fremmer søknad om dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder.

2. Påser barnehagemyndigheten at stilling det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst?

For å kunne si at stillingen har vært offentlig utlyst kreves det at utlysningen har skjedd eksternt og på et sted som favner den brede søkergruppen. Stillinger må lyses ut på en slik måte at det blir allment kjent at stillingen er ledig, slik at mulige og aktuelle kandidater får en oppfordring til å søke og til å melde sin interesse.

Det følger av bydelens søknadsmal at eier må dokumentere at stillingen har vært offentlig utlyst. Det må opplyses om antall kunngjøringer av stillingen og i hvilke media det har vært utlyst. Utlysningsteksten/annonsen må vedlegges søknaden.

I dispensasjonssøknadene fra Ammerudlia og Rødtvet er kopi av utlysningsteksten vedlagt. I Nordtvet og Lillomarka er ikke stillingene lyst ut. Dette er begrunnet av eier i søknadene.

Barnehagemyndigheten har innvilget midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder i Nordtvet barnehage perioden 1. januar - 31. juli 2017. Vedrørende manglende utlysning av stillingen viser barnehagemyndigheten til begrunnelsen gitt av seksjonsleder for barnehager der det står følgende i søknaden: «*Stillingen har ikke vært lyst ut. Stillingsinnehaver er blitt syk. Det har vært viktig å skaffe en kvalifisert kandidat til stillingen på kort varsel.*»



I Lillomarka barnehage har barnehagemyndigheten innvilget midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder i perioden 14. februar - 31. mai 2017. Også i dette vedtaket vises det til begrunnelsen gitt i eiers søknad. Styrer i barnehagen skriver at den pedagogiske lederen som er fast ansatt i stillingen, er på arbeidsavklaringspenger. Siden vedkommende er på vei tilbake i jobb, søker eier om en dispensasjon på fire måneder.

Dette tilsier etter vår vurdering at bydelen ikke påser at stillingen har vært offentlig utlyst. Fylkesmannen kan heller ikke se hvilke vurderinger barnehagemyndigheten har gjort, siden det i vedtaket kun vises til eiers begrunnelse for å ikke lyse ut stillingene.

Bydel Grorud bekrefter i sin kommentar til den foreløpige tilsynsrapporten, at de ikke har påsett at de ovennevnte stillingene har vært lyst ut.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud ikke påser at stillingen har vært offentlig utlyst.

3. Undersøker barnehagemyndigheten at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere til stillingen det søkes dispensasjon for?

Etter forskriften §§ 1 og 2 er et av vilkårene for dispensasjon at det ikke har meldt seg «kvalifisert søker» etter at stillingen har vært offentlig utlyst. En kvalifisert søker er en søker som oppfyller utdanningskravet for stillingen som styrer eller pedagogisk leder.

På bydelens søknadsskjema skal barnehageeier informere om antall søkere som meldte seg i forbindelse med utlysningene, og hvor mange av disse som har barnehagelærerutdanning. I tillegg må de legge ved kopi av søkerlisten.

I dispensasjonssøknadene fra Ammerudlia og Rødtvet barnehager er søkerliste vedlagt. Dette er en utvidet søkerliste der CV for den enkelte søker fremkommer. Siden pedagogstillingene i Nortvet og Lillomarka ikke ble lyst ut, har ikke barnehagemyndigheten mottatt noen informasjon om det har meldt seg kvalifiserte søkere til disse to barnehagene.

Når barnehagemyndigheten har fattet vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet uten først å forsikre seg om at det ikke har meldt seg kvalifisert søker, er dette en feil som kan ha ført til at avgjørelsen har fått et uriktig innhold. Ett eksempel på dette er dispensasjonen som er innvilget for tidsrommet 1. januar – 31. juli 2017 i Nortvet barnehage. Barnehagemyndigheten har innvilget dispensasjon i Ammerudlia barnehage for samme tidsperiode. Seksjonsleder for de kommunale barnehagene, som har fremmet søknadene for Nortvet og Ammerudlia, har vedlagt en utlysning datert 26. september 2016 sammen med søknaden for Ammerudlia. I utlysingen er det ikke spesifisert hvilke barnehager som har ledige stillinger, arbeidssted er definert til bydel Grorud. I søknaden fremkommer det at barnehagen hadde åtte søkere med barnehagelærerutdanning.



Det fremkommer ikke av barnehagemyndighetens dispensasjonsvedtak for Nortvet om disse åtte søkerne har fått tilbud om pedagogstillinger i andre av kommunens barnehager. På bakgrunn av dette legger Fylkesmannen til grunn at barnehagemyndigheten ikke innhenter nødvendig dokumentasjon for å undersøke hvorvidt det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere før dispensasjon fra utdanningskravet innvilges.

Bydel Grorud skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at når bydelen har mange stillinger som pedagogiske ledere ledig, er det vanlig å utforme utlysningsteksten slik at den gjelder for alle ledige stillinger i bydelen. Bydelen sier at de skal revidere skjemaet for søknad om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet til pedagogisk leder/styrer, slik at det i fremtiden kan dokumenteres for barnehagemyndigheten at det ikke er kvalifiserte søkere til de stillinger eier søker om dispensasjon fra utdanningskravet.

Selv om barnehagemyndigheten skriver at dette skal endres for fremtidige dispensasjonssøknader, endrer ikke det vår konklusjon. I denne tilsynsrapporten vurderer vi barnehagemyndighetens praksis på tidspunktet for tilsynet.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud ikke undersøker at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere til stillingen det søkes dispensasjon for.

4. Innhenter barnehagemyndigheten informasjon om de reelle kvalifikasjoner til den det søkes dispensasjon for?

Under dette kontrollspørsmålet tar vi stilling til om kommunen innhenter informasjon om de reelle kvalifikasjoner til den det søkes om dispensasjon for. Om kommunen bruker informasjonen, eksempelvis når vilkår skal vurderes, tar vi stilling til i kontrollspørsmål 8.

På bydelens søknadsskjema må eier opplyse om søkerens utdanning og relevante praksis. I alle søknadene har seksjonsleder/styrer opplyst om dette.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud innhenter informasjon om de reelle kvalifikasjoner til den det søkes dispensasjon for.

5. Vurderer barnehagemyndigheten om barnehageeier har gjort en reell innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen?

I vurderingen av eiers reelle innsats for å skaffe seg kvalifisert person til stillingen, skal kommunen som barnehagemyndighet utøve skjønn. Det fremgår av merknadene til forskriften at momenter i vurderingen av eiers reelle innsats, kan være vurdering av utlysningsteksten, om utlysningen er offentlig tilgjengelig, tidspunktet for utlysningen og søknadsfrist for stillingen.



Barnehagemyndigheten oppgir i sin prosedyre for behandling av dispensasjonssøknader fra utdanningskravet at utlysning av stillingen skal dokumenteres med kopi av utlysningsteksten og søkerliste.

Fylkesmannen har gjennomgått alle vedtak gjeldende for barnehageåret 2016/2017 i Ammerudlia og Rødtvet barnehager.

Barnehagemyndigheten har fattet to enkeltvedtak som gir dispensasjon fra utdanningskravet for barnehagelærer i Ammerudlia, og ett vedtak i Rødtvet. To av vedtakene gjelder perioden 8. september 2016 – 31. juli 2017, og stillingene ble lyst ut med søknadsfrist 1. mars 2016. Ett av vedtakene i Ammerudlia er innvilget for perioden 1. januar – 31. juli 2017, og denne stillingen ble lyst ledig 26. september 2016.

I vedtakene krysser barnehagemyndigheten ja/nei på spørsmålet om stillingen har vært utlyst. For øvrig henvises det kun til eiers begrunnelse. I søknaden skriver eier kort om årsaken til at det søkes om dispensasjon.

Etter vår vurdering fremkommer det ingen opplysninger om eiers reelle innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen det søkes om dispensasjon fra utdanningskravet for. I de tre nevnte søknadene står det kun at det ikke har vært tilstrekkelig med kvalifiserte søkere. I kommunens vedtak fremkommer ingen vurdering av utlysningstekst, søknadstidspunkt, antall utlysninger eller lignende.

I de to øvrige vedtakene som vi har fått oversendt fra bydel Grorud, Nordtvet og Lillomarka, er ikke stillingene lyst ut. Viser til redegjørelsen under kontrollspørsmål 2.

Bydelen skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at de ovennvente forhold vil bli rettet opp ved fremtidige vedtak om dispensasjon. Dette endrer ikke vår konklusjon, fordi vi i denne tilsynsrapporten vurderer barnehagemyndighetens praksis på tidspunktet for tilsynet.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud ikke vurderer om barnehageeier har gjort en reell innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen.

6. Vektlegger barnehagemyndigheten hensynet bak hovedregelen om utdanningskravet ved behandling av dispensasjonssøknader?

Utdanningskravet i loven er satt for å påse at barnehagen har den nødvendige kompetansen som kan sikre barna et likeverdig pedagogisk tilbud av god kvalitet.

For at barnehagen skal kunne drive en pedagogisk virksomhet i samsvar med formålsbestemmelsen og rammeplanen, er det viktig at den totale bemanningen og kompetansen er vurdert.



Under kontrollspørsmål 3 og 5 har vi konkludert med at barnehagemyndigheten ikke undersøker at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere og heller ikke har vurdert eiers reelle innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen. Når barnehagemyndigheten ikke foretar egne selvstendige vurderinger av søknaden er det vanskelig å se at hensynet bak hovedregelen om utdanningskrav er lagt til grunn i søknadsbehandlingen. Denne vurderingen fremkommer ikke av bydelens vedtak.

Ammerudlia er en basebarnehage/avdelingsfri barnehage med 135 barn. Det fremkommer av BASIL rapporteringen fra 15.12.2016 at barnehagen har 10 stabile barnegrupper og 10 årsverk pedagogstillinger, hvorav 4 årsverk innehas av personer uten godkjent utdanning.

Etter vårt syn vil det i slike situasjoner være krevende for barnehagen å drive en pedagogisk virksomhet i samsvar med formålsbestemmelsen og rammeplanen. Fylkesmannen hadde forventet at barnehagemyndigheten hadde foretatt en særlig vurdering av barnehagens totale bemanning og kompetanse, når nær halvparten av barnehagens pedagogiske bemanning er gitt dispensasjon fra utdanningskravet.

Ingen av bydelens vedtak inneholder en vurdering av den totale bemanningen og kompetansen i den konkrete barnehagen.

Som barnehagemyndighet har bydelen opplysninger om antall avdelinger, antall barn, antall pedagogiske ledere med barnehagelærerutdanning og antall dispensasjoner i hver enkelt barnehage i bydelen. Dette er opplysninger barnehagemyndigheten kan bruke for å vurdere barnehagens øvrige pedagogiske kompetanse i barnehagen og om vilkårene for å innvilge dispensasjon fra utdanningskravet er tilstede.

Bydelen skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at barnehagemyndigheten har foretatt mange vurderinger, men at de ikke er skriftliggjort i vedtakene. Når disse vurderingene ikke fremkommer i bydelens vedtak, finner Fylkesmannen det ikke sannsynliggjort at slike vurderinger er foretatt.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud ikke vektlegger hensynet bak hovedregelen om utdanningskravet ved behandling av dispensasjonssøknader.

7. Knytter barnehagemyndigheten dispensasjonen til den personen det søkes dispensasjon for og til en konkret stilling i en konkret barnehage?

Alle dispensasjoner som gis skal være knyttet til den personen det søkes dispensasjon for og til en konkret stilling i en konkret barnehage. Det er med andre ord ikke mulig å ta en dispensasjon med seg fra en barnehage til en annen.

Alle vedtak om dispensasjoner navngir den personen dispensasjonen innvilges for med stillingsstørrelse, stillingstype og tidsrom. Barnehagens navn fremgår av vedtaket.



De samlede opplysninger som fremkommer av kommunens vedtak er dermed i henhold til de krav som følger av forskriften.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud knytter dispensasjonen til den personen det søkes dispensasjon for og til en konkret stilling i en konkret barnehage.

8. Stiller barnehagemyndigheten relevante vilkår ved innvilgelse av dispensasjon?

Ved behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder, skal de reelle kvalifikasjonene til den det søkes for vurderes av kommunen. Når den reelle kompetansen hos den det søkes for er vurdert, kan kommunen stille vilkår ved dispensasjonen. Hva slags vilkår som eventuelt stilles, vil være avhengig av den reelle kompetansen vedkommende har og på hvilken måte kommunen finner det nødvendig å sikre at vedkommende blir i stand til å fylle stillingen.

På bydelens søknadsskjema skal eier oppgi søkerens utdanning, relevant praksis og eventuelle tidsrom vedkommende tidligere har hatt dispensasjon. Det skal oppgis det totale antall stillingshjemler for pedagogisk leder/barnehagelærer i barnehagen, og hvor mange av disse som har barnehagelærerutdanning.

Alle vedtakene fra bydel Grorud er likelydende. Vedtaket lyder: «*Bydelsdirektør innvilger midlertidig dispensasjon i samsvar med de opplysninger som er gitt i saksframstillingen over.*» Disse opplysningene er: Navn på den som er innvilget dispensasjon fra utdanningskravet, stilling, stillingsstørrelse, tjenestested og hvilken periode dispensasjonen skal gjelde. Videre er det krysset ja/nei for om stillingen har vært lyst ut og vist til eiers begrunnelse.

Fylkesmannen kan ikke se at barnehagemyndigheten har foretatt en konkret vurdering av den reelle kompetansen hos den det søkes dispensasjon for. Vi kan heller ikke se at barnehagemyndigheten har foretatt en konkret vurdering av barnehagens samlede kompetanse, noe som etter Fylkesmannens syn vil være nødvendig for eventuelt å stille relevante vilkår.

Bydelen skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at barnehagemyndigheten i mange tilfeller har foretatt en vurdering av dette, men at det ikke er skriftliggjort i vedtakene. Når slike vurderinger ikke fremkommer i bydelens vedtak, finner Fylkesmannen det ikke sannsynliggjort at slike vurderinger er foretatt.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud ikke stiller relevante vilkår ved innvilgelse av dispensasjon.



9. Innvilger barnehagemyndigheten midlertidig dispensasjon for inntil ett år av gangen?

Alle dispensasjonssøknadene som vi har fått tilsendt gjelder en dispensasjonsperiode med varighet under ett år, og det samme gjør bydelens vedtak hvor dispensasjoner er innvilget.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud innvilger midlertidig dispensasjon for inntil ett år av gangen.

10. Fatter barnehagemyndigheten vedtak om dispensasjon som kun gjelder frem i tid?

Hensikten med at kommunen skal fatte vedtak før dispensasjonsperioden starter, er å sikre at den personen det er søkt om dispensasjon for til en bestemt stilling i en bestemt barnehage, får aksept av barnehagemyndigheten til å tiltre i en stilling som det normalt kreves utdanning for. Dersom kommunen stiller vilkår ved innvilgelse av vedtak skal også eier legge til rette for at dette kan imøtekommes, før dispensasjonsperioden begynner å gjelde. Barnehagens eier må derfor være tidlig ute med å utlyse stillingen og sende søknad om dispensasjon, og kommunen må foreta saksbehandling uten ugrunnet opphold.

Alle søknader om dispensasjon er fremmet i forkant av perioden det søkes dispensasjon for, men Fylkesmannen vil bemerke at søknaden fra Lillomarka barnehage er fremmet dagen før dispensasjonen er ment å tre i kraft.

Dokumentasjonen, som vi har mottatt, viser at samtlige vedtak er fattet av barnehagemyndigheten i bydel Grorud etter at dispensasjonsperioden tar til:

- *Rødvet* (kommunal): Vedtak fattet 13. september 2016 for perioden 08.09.2016 – 31.07.2017. Søknaden er datert 1. september 2016.
- *Ammerudlia* (kommunal): Vedtak fattet 15. september 2016 for perioden 08.09.2016 – 31.07.2017. Søknaden er datert 1. september 2016.
- *Ammerudlia* (kommunal): Vedtak fattet 10. januar 2017 for perioden 01.01.2017 – 31.07.2017. Søknaden er datert 16. desember 2016.
- *Nordtvet* (kommunal): Vedtak fattet 10. januar 2017 for perioden 01.01.2017 – 31.07.2017. Søknaden er datert 20. desember 2016.
- *Lillomarka* (privat): Vedtak fattet 20. februar 2017 for perioden 14.02.2017 – 31.07.2017. Søknaden er datert 13. februar 2016.



Bydelen skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at det dreier seg om fra 5 til 10 dager. Det påpekes at det er viktig for bydelen å sørge for at søknadene blir behandlet i rett tid, og at i fremtiden skal vedtak være behandlet innen dispensasjonsperioden tar til. Siden vi i denne tilsynsrapporten vurderer barnehagemyndighetens praksis på tidspunktet for tilsynet, endrer ikke dette vår konklusjon.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud ikke fatter vedtak om dispensasjoner som kun gjelder frem i tid.

3.4 Fylkesmannens konklusjon:

Barnehagemyndigheten i Oslo kommune bydel Grorud fatter ikke vedtak om dispensasjon for pedagogiske ledere i tråd med de krav som følger av barnehageloven med tilhørende forskrift.



3. Krav etter forvaltningsretten

4.1 Rettslige krav

Barnehagemyndighetens vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder er utøvelse av offentlig myndighet. Alle vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet, både innvilgelse og avslag, skal etter barnehageloven § 17 tredje ledd og § 18 tredje ledd behandles i samsvar med reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven og de øvrige prinsipper om forsvarlig saksbehandling.

Fylkesmannen vil undersøke om følgende forvaltningsrettslige krav er oppfylt ved barnehagemyndighetens saksbehandling av vedtak om dispensasjoner.

Krav om skriftlighet:

Etter forvaltningsloven § 23 skal et vedtak som hovedregel være skriftlig, med mindre det av praktiske grunner vil være særlig byrdefullt.

Saker som gjelder dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder vil etter Fylkesmannens oppfatning, ikke være aktuelt å unnta fra skriftlighetskravet. Tvert imot vil det i slike saker være viktig for barnehageeiers rettsikkerhet at det fattes skriftlige vedtak. Hensynet til etterprøving av vedtaket ved klage- og tilsynsorganet, er også viktig her. Et skriftlig dispensasjonsvedtak vil for øvrig være av stor betydning for barnehagemyndighetens senere oppfølging av den enkelte barnehage (for eksempel ved tilsyn etter barnehageloven § 16).

Krav om begrunnelse:

Alle enkeltvedtak skal begrunnes, jf. forvaltningsloven § 24 første ledd. Vedtaket skal være utformet så presist som mulig og inneholde:

- Begrunnelse med angivelse av de faktiske forholdene som vedtaket bygger på
- Begrunnelse med gjengivelse av innholdet i de regler som vedtaket bygger på
- Dersom det er brukt skjønn, eksempelvis i vurderingen av eiers innsats for å skaffe kvalifisert personale, skal hovedhensyn som har vært avgjørende vises til

Begrunnelsesplikten er en sentral del av forsvarlighetsprinsippet i forvaltningsretten, og det er viktig at barnehagemyndigheten gir barnehageeier en grundig begrunnelse i forbindelse med vedtak om dispensasjon.

Etter forvaltningsloven §§ 24 og 25 skal dispensasjonsvedtaket begrunnes og inneholde tilstrekkelig med informasjon om de vurderinger og den dokumentasjon som ligger til grunn for vedtaket.

Krav om fremgangsmåte ved klage:

Det følger av forvaltningsloven § 27 at det i underretningen av vedtaket bl.a. skal opplyses om den nærmere fremgangsmåte ved klage. De nærmere regler om dette følger av forvaltningsloven § 32 hvor det fremgår at erklæring om klage skal:



- a) fremsettes for det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket; dersom muntlig klage er tillatt, skal erklæringen settes opp skriftlig av vedkommende forvaltningsorgan;
- b) være undertegnet av klageren eller hans fullmektig eller være autentisert som fastsatt i forskrift, eller i medhold av forskrift, jf. § 15 a;
- c) nevne det vedtak som det klages over, og om påkrevet gi opplysninger til bedømmelse av klagerett og av om klagefrist er overholdt;
- d) nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over

Krav om likebehandling:

Likhetsprinsippet er et ulovfestet prinsipp om at like tilfeller skal behandles likt i den grad ikke relevante hensyn begrunner forskjellsbehandling. All myndighetsutøvelse skal altså være basert på likebehandling.

Virkingen av feil ved forvaltningsavgjørelser:

Saksbehandlingsregler er gitt for å sikre riktige avgjørelser. I tilfelle forvaltningen har begått rettslige relevante feil, kan konsekvensen være at vedtaket må kjennes ugyldig. Det at det er begått rettslig relevante feil, er imidlertid ikke nok til å slå fast at en avgjørelse er ugyldig. Her går det et viktig skille mellom innholdsmangler og tilblivelsesmangler.

At en avgjørelse lider av en innholdsmangel, er ensbetydende med at forvaltningen ikke hadde materiell kompetanse til å treffe en avgjørelse med slikt innhold. Innholdsmangler fører nesten alltid til ugyldighet.

Tilblivelsesmangel betegner feil som gjelder måten en avgjørelse er kommet i stand på. Slike feil kan føre til at avgjørelsen har fått et uriktig innhold, men vil ikke nødvendigvis gjøre det.

Feil i forvaltningsavgjørelser kan ha som konsekvens at avgjørelsen må anses ugyldig. Imidlertid er det slik at selv om vedtaket har fått et uriktig innhold, anses det ikke nødvendigvis som ugyldig dersom det i det konkrete tilfellet ikke vil volde særlig skade for det offentlige eller private interesser at vedtaket blir stående. Det må foretas en konkret helhetsvurdering hvor ett av momentene er om parten er helt uten skyld i feilen og ikke har hatt foranledning til å regne med vedtaket ikke blir stående. Det må også tas hensyn til i hvilken grad parten i god tro har innrettet seg etter vedtaket og hvor lang tid det har gått siden vedtaket ble truffet.

4.2 Fylkesmannens undersøkelser

Fylkesmannen har vurdert kommunens innsendte vedtak om midlertidig dispensasjoner fra utdanningskravet. Vi har i alt fått tilsendt fem vedtak; ett gjeldende for en privat barnehage og fire for kommunale barnehager. På oppfordring fra oss ble det ettersendt ytterligere tre vedtak gjeldende for to av de kommunale barnehagene som er listet opp under kontrollspørsmål 10. De ettersendte vedtakene har ikke endret våre konklusjoner i dette tilsynet.



4.3 Fylkesmannens vurderinger

Krav til skriftlighet etter forvaltningsloven § 23

Alle dispensasjonssøknader vi har fått tilsendt har resultert i vedtak hvor kommunen har innvilget søknadene om dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogiske ledere. Disse vedtakene er skriftlige.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud fatter enkeltvedtak om innvilgelse på søknad om dispensasjon fra utdanningskravet skriftlig.

Krav til begrunnelse etter forvaltningsloven §§ 24 og 25

Vedtakene viser til det rettslige grunnlaget. Vedtakene beskriver også noen av de faktiske omstendighetene. Det fremkommer imidlertid ikke hvilke skjønsmessige vurderinger barnehagemyndigheten har gjort verken av de reelle kvalifikasjonene til den det søkes dispensasjon for, eller av eiers innsats for å skaffe kvalifisert personale.

Det er videre Fylkesmannens oppfatning at vedtakene er lite presise når det gjelder vilkår for dispensasjonen. I søknadene fra eier er den pedagogiske veiledningen som vil bli gitt beskrevet, men etter vår oppfatning er det ikke stilt krav i vedtaket om at pedagogisk veiledning skal gis til den som er innvilget dispensasjon fra utdanningskravet.

Bydelen utdyper i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten de opplysninger som bydelen har gitt til kontrollspørsmål 5, 6 og 8. I vår vurdering av kravet til begrunnelse gjelder det samme som for de nevnte kontrollspørsmålene, at vi i denne tilsynsrapporten vurderer barnehagemyndighetens praksis på tidspunktet for tilsynet.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Groruds vedtak om dispensasjon ikke oppfyller forvaltningslovens krav til begrunnelse etter §§ 24 og 25.

Krav til informasjon om klage

Det er opplyst om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåte ved klage i samtlige vedtak. Vi kan ikke se at det er gitt opplysninger om adgangen til å se sakens dokumenter i noen av vedtakene.

Bydelen skriver at dette vil komme fram i fremtidige vedtak, men dette endrer ikke vår konklusjon som tar utgangspunkt i bydelens praksis på tilsynstidspunktet.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud ikke opplyser om adgangen til å se sakens dokumenter.

Krav til likebehandling av kommunale og private barnehager



Barnehagene har benyttet en søknadsmal som er felles for kommunale og private barnehager. Barnehagemyndighetens vedtak overfor kommunale og ikke-kommunale barnehager er like i oppsett og innhold.

Etter vår vurdering er de faktiske forholdene knyttet til kontrollspørsmål 2 et eksempel på at det stilles like krav i saksbehandlingen. Etter forskriften §§ 1 og 2 er et av vilkårene for dispensasjon at det ikke har meldt seg «kvalifisert søker» etter at stillingen har vært offentlig utlyst. Våre undersøkelser viser at pedagogstillingene i den kommunale barnehagen Nordtvet og den private Lillomarka ikke er lyst ut. Barnehagemyndigheten har imøtekommet eiers begrunnelse i begge barnehagene.

Fylkesmannen har ingen indikasjoner på at barnehagemyndighetens behandling av dispensasjonssøknadene ikke likebehandler kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten i bydel Grorud har en dispensasjonspraksis som gir likebehandling av kommunale og private barnehager.

Virkingen av feil ved forvaltningsavgjørelser

Det følger av forskriften § 1 at kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet etter at stillingen har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifisert søker. At stillingen har vært utlyst er således et vilkår for at dispensasjon kan gis. Som vi har vist til ovenfor har bydel Grorud fattet vedtak om dispensasjon uten å vurdere om vilkårene for å gi dispensasjon er til stede.

Det er Fylkesmannens vurdering at flere av kommunens vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet, inneholder feil. Hvilke konsekvenser disse feilene skal få, må vurderes i hvert enkelt tilfelle etter forvaltningslovens regler. Fylkesmannen tar ikke stilling til disse spørsmålene i dette tilsynet.

4.4 Fylkesmannens konklusjon

Barnehagemyndigheten i Oslo kommune bydel Grorud behandler ikke enkeltvedtak etter barnehageloven § 17 tredje ledd og § 18 tredje ledd i samsvar med alle de krav som følger av forvaltningsloven.



4. Frist for retting av regelverksbrudd

Fylkesmannen har konstatert regelverksbrudd. I denne rapporten gis Oslo kommune bydel Grorud frist til å rette regelverksbruddet, jf. kommuneloven § 60 d. Frist for retting er 20. november 2017. Bydelen må innen denne dato sende Fylkesmannen en erklæring om at regelverksbruddet er rettet og en redegjørelse for hvordan det er rettet.

Dersom forholdet ikke rettes innen den fastsatte rettefristen, vil Fylkesmannen vedta pålegg om retting. Et eventuelt pålegg om retting vil ha status som et enkeltvedtak og vil kunne påklages i henhold til forvaltningslovens regler, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Følgende pålegg er aktuelt å vedta etter utløp av rettefristen i denne rapporten:

3. Oslo kommune bydel Grorud skal fatte vedtak om midlertidig dispensasjon for pedagogiske ledere i henhold til de krav som følger av barnehageloven §§ 17 og 18 med tilhørende forskrift.

Pålegget innebærer at:

- a) Barnehagemyndigheten skal påse at stilling det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst
- b) Barnehagemyndigheten skal undersøke at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere til stillingen det søkes dispensasjon
- c) Barnehagemyndigheten skal vurdere om barnehageeier har gjort en reell innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen
- d) Barnehagemyndigheten skal vektlegge hensynet bak hovedregelen om utdanningskravet ved behandling av dispensasjonssøknader
- e) Barnehagemyndigheten skal stille relevante vilkår ved innvilgelse av dispensasjoner
- f) Barnehagemyndigheten skal fatte vedtak om dispensasjon som gjelder frem i tid

4. Oslo kommune bydel Grorud skal behandle enkeltvedtak etter barnehageloven § 17 tredje ledd og § 18 tredje ledd i samsvar med de krav som følger av forvaltningsloven.

Pålegget innebærer at:

- a) Barnehagemyndigheten skal begrunne sine vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet i tråd med forvaltningsloven §§ 24 og 25



- b) Barnehagemyndighetens vedtak må inneholde informasjon om adgangen til å se sakens dokumenter.

Oslo, 19. september 2017

Jane Barbro Hjellegjerde Aambakk
seniorrådgiver

Wenche Hagberg Høglund
rådgiver

